

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 22. února 2023
č. j. MSP-210/2022-ODKA-SPZ/2
Počet listů: 3
Přílohy: 1

MSP-210/2022-ODKA-SPZ/2

0100204004321983

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněný J. M. (...) - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Klatovech, sp. zn. 1T 85/2021

Podle § 266 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obviněného J. M. (...),

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6.1.2022, č. j. 8 To 365/2021-126.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 V rámci přípravného řízení vedeného ode dne 14.1.2021 u policejního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Územního odboru Klatovy, Obvodního oddělení Horažďovice, pod sp. zn. X, byla dne 10.6.2021, jako neodkladný a neopakovatelný úkon, ve smyslu ustanovení § 104b trestního řádu, uskutečněna rekognice in natura, při níž poznávající osobou byla poškozená J. V. a osobou poznávanou obviněný J. M. (...) (v té době podezřelý). S ohledem na ustanovení § 158a trestního řádu se tohoto úkonu zúčastnil také soudce Okresního soudu v Klatovech JUDr. Petr Sperk. Během poznávacího řízení poškozená opakovaně označila obviněného jako pachatele prověřovaného jednání.

- 2 Dne 3.9.2021 byla u Okresního soudu v Klatovech na obviněného J. M. (...) podána státním zástupcem Okresního státního zastupitelství v Klatovech, pod č.j. ZT 115/2021-8, obžaloba pro skutek kvalifikovaný jako přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku.
- 3 Předmětná trestní věc byla na základě rozvrhu práce přidělena samosoudci JUDr. Petru Sperkovi.
- 4 Rozsudkem Okresního soudu v Klatovech ze dne 27.10.2021, č.j. 1 T 85/2021-105, byl obviněný J. M. (...) uznán vinným přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím způsobem, že
dne 14. ledna 2021 okolo 03:45 hod. přišel na místo vstupu do podchodu a k nástupišti na vlakové stanici Českých drah Pačejov – nádraží vedle výpravní budovy Pačejov č.p. 59, okr. Klatovy, kde na nástupišti ve vzdálenosti přibližně 5 metrů od něj stála J. V., v ruce držel svůj obnažený ztopořený penis, který si stimuloval masturbací, kdy zároveň poškozené říkal, že to má za odměnu, že tam stojí takhle brzo ráno sama, a aby počkala, že v létě bude chtít sex, přičemž takto před ní masturboval cca 20 vteřin až do doby, kdy na nádraží přijel vlak a on z místa odešel.
- 5 Za uvedenou trestnou činnost byl obviněnému podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 40 denních sazeb, přičemž výše denní sazby činí 400 Kč, tedy celkem 16 000 Kč.

Napadené rozhodnutí

- 6 Krajský soud v Plzni, na základě odvolání podaného obviněným, rozhodl svým usnesením ze dne 6. 1. 2022, č.j. 8 To 365/2021-126, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) trestního řádu zrušil rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 27. 10. 2021 č.j. 1 T 85/2021–105, podle § 259 odst. 1 trestního řádu věc vrátil okresnímu soudu a podle § 262 trestního řádu nařídil, aby byla projednána a rozhodnuta jiným samosoudcem.
- 7 Usnesení nabylo právní moci dne 6.1.2022.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 8 Podle § 30 odst. 1 trestního řádu je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům, opatrovníkům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.
- 9 Podle § 30 odst. 2 trestního řádu je soudce nebo přísedící dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků, vydal příkaz k zadržení nebo příkaz k

zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba nebo s níž byla sjednána dohoda o vině a trestu.

- 10 Podle § 158a trestního řádu je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výslechu svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřísluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.
- 11 Podle § 262 trestního řádu rozhodne-li odvolací soud, že se věc vrací k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně, může zároveň nařídit, aby byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Z důležitého důvodu může také nařídit, aby ji projednal a rozhodl jiný soud téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodě.

Posouzení předmětné věci

- 12 Z předloženého trestního spisu vyplývá, že JUDr. Petr Sperk, soudce Okresního soudu v Klatovech, rozhodující jako samosoudce v trestní věci obviněného J. M. (...), vedené u okresního soudu pod sp. zn. 1T 85/2021, se mimo jiné v přípravném řízení účastnil také rekognice, konané na základě ustanovení § 158a trestního řádu.
- 13 Účast soudce u právě zmíněného neodkladného a neopakovatelného úkonu byla zásadním důvodem, pro který Krajský soud v Plzni svým usnesením ze dne 6.1.2022, č.j. 8 To 365/2021-126, zrušil rozsudek Okresního soudu v Klatovech č.j. 1 T 85/2021–105, věc vrátil tomuto okresnímu soudu a současně nařídil, aby byla projednána a rozhodnuta jiným samosoudcem. Dle názoru odvolacího soudu došlo ke vzniku zásadních a neodstranitelných vad v řízení, jež předcházelo vydání rozsudku Okresního soudu v Klatovech. Krajský soud dospěl k závěru, že JUDr. Petr Sperk je s odkazem na ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, neboť byl přítomen předmětné rekognici a nepochybně si učinil závěr o výsledku tohoto úkonu. Proto nemohl podle názoru odvolacího soudu pro poměr k věci po podání obžaloby v této věci rozhodnout.
- 14 S prezentovaným názorem Krajského soudu v Plzni se však nelze ztotožnit. Ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu jednoznačně definuje materiální předpoklad, jehož existence může pochybnosti o nestrannosti soudce odůvodnit, a tím je poměr k projednávané věci nebo osobám. Pod tento pojem jsou v praxi podřazovány dvě situace. První z nich – poměr k věci – lze označit jako konflikt zájmů, v němž nejde o subjektivní pocit soudce samotného, nýbrž o objektivní skutečnost, že konkrétní soudce má zájem na tom, aby spor, v němž má rozhodovat, dopadl určitým způsobem. V posuzované věci by tak muselo jít o případ, že soudce není schopen dodržet základní zásady trestního řízení, jež jsou uvedeny v ustanovení § 2 trestního řádu, a má určitý zájem na výsledku trestního řízení, jež je proti obviněnému vedeno. Nemůže však postačovat poměr abstraktního rázu, který se promítá v hodnocení důkazu a z něj vycházejícímu přístupu k projednávané věci, protože pak nejde o osobní poměr k věci samé, ale toliko o odlišný názor týkající se hodnocení důkazů. Druhá situace – poměr k osobám – nastává tehdy, lze-li očekávat, že soudce bude nakloněn jedné ze stran sporu z důvodů jiných, než jsou jeho vlastní zájmy, nikoli z důvodů subjektivních, ale objektivně existujícího poměru k účastníkům. V takovém případě bude vyloučen soudce, který je k uvedeným osobám zejména v poměru příbuzenském nebo obdobném (např. vztah druha a družky), ale též ve vztahu úzce přátelském či naopak nepřátelském.

- 15 Krajský soud v Plzni v napadeném usnesení ovšem neuvádí ani jedinou konkrétní okolnost, která by svědčila o vztahu samosoudce k projednávané věci či o jeho poměru k účastníkům ve výše uvedeném smyslu. V odůvodnění rozhodnutí jen krátce zmiňuje velmi obecnou úvahu o učinění si závěrů ohledně rekognice, jíž byl JUDr. Petr Sperk přítomen. Nutno však upozornit, že i pokud by si posledně jmenovaný vytvořil během úkonu názor na hodnocení prováděného důkazu, není možné takovéto vnitřní hodnocení, s ohledem na rozbor zmíněný v předešlém odstavci, považovat za poměr k projednávané věci podle § 30 odst. 1 trestního řádu. Současné nelze přehlédnout vystupování JUDr. Petra Sperka u poznávacího řízení, neboť ten toliko dohlížel na zákonnost úkonu, do jeho průběhu nijak nezasahoval, ani nevyjadřoval své názory k trestní věci. Jinak řečeno, pouhou účast při rekognici, během níž soudce sledoval zákonnost prováděného úkonu, nemůže být považována za poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům, opatrovníkům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení, v důsledku něhož by JUDr. Petr Sperk nemohl nestranně rozhodovat.
- 16 V dané věci není možné aplikovat ani ustanovení § 30 odst. 2 trestního řádu. Jeho výčet je ryze taxativní, a dopadá pouze na případy, kdy soudce v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba. Z učiněného výčtu je zřejmé, že účast u úkonu prováděného dle § 158a trestního řádu se na vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení nevztahuje. Možno podotknout, že pokud by zákonodárce chtěl, aby účast u neodkladného či neopakovatelného úkonu, nebo při rekognici, byla důvodem pro vyloučení soudce z úkonů trestního řízení, nepochybně by tuto eventualitu do ustanovení § 30 odst. 2 trestního řádu zapracoval.
- 17 Pakliže Krajský soud v Plzni, poté co dospěl k závěru o podjatosti JUDr. Petra Sperka, rozhodl nejen o vrácení nyní projednávané věci Okresnímu soudu v Klatovech, ale též o tom, aby věc byla projednána a rozhodnuta jiným samosoudcem, porušil, v návaznosti na ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu, rovněž ustanovení § 262 trestního řádu. Institut zákonného soudce, pramenící z ústavní zásady specifikované v čl. 38 odst. 1 Listiny základních práva svobod, podle něhož nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, je důležitým prvkem právní jistoty, a proto postup podle § 262 trestního řádu pro přidělení věci jinému soudci, je zapotřebí chápat jako postup zcela výjimečný, když za zcela neopominutelnou podmínku řádného výkonu veřejné moci, jež byla soudům svěřena, je nutno považovat ústavní princip zákonného soudce, což pro každého účastníka řízení představuje záruku zachování předem daných zásad přidělování věci.
- 18 Shrnutí tedy, usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6.1.2022, č. j. 8 To 365/2021-126, nemůže ve svém výroku obstát, neboť bylo zjevně učiněno na podkladě nezákonné aplikace ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu a následně i § 262 trestního řádu.

Návrh

- 19 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 6.1.2022, č. j. 8 To 365/2021-126, byl porušen zákon v neprospěch obviněného J. M. (...), a to v ustanovení § 30 odst. 1 trestního řádu a § 262 trestního řádu;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6.1.2022, č. j. 8 To 365/2021-126, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
- 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Krajskému soudu v Plzni, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.